OMAKOTILIITON LAUSUNTO

Lausuntopyyntö/asiantuntijakutsu (VeJ)
ti 3.11.2015 klo 11
HE 34/2015 vp (energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi)

SISÄLTÖ

- Energiaveron kehitys
- Energiaverotuksen ja asumismenojen vaikutus kotitalouksiin
- Omakotiliiton esitykset

Omakotiliitto

ENERGIAVEROTUKSEN KEHITYS

	Verotaso						Ehdotettu
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kevyt polttoöljy, snt/l	8,7	16,05	16,05	16,34	16,34	18,74	21,4

Korotus 146%

Lähde: Valtion tulo- ja menoarviot

Hallitusohjelmassa energiaverotuksen kiristys:

- Lämmityksen käyttämien polttoaineiden veron CO2-komponentin korotus (+75 milj. €)
- Chp-laitosten CO2-veron alennuksen poistaminen. (+90 milj. €)
- Jos yhteiskuntasopimusta ei synny sähköveroa korotetaan (+60 milj. €)

Lisäksi hallitusohjelmassa

1. Asuntolainan korkovähennysoikeuden pienentäminen (+150 milj. €)
2. Kiinteistöverojen ala- ja ylärajoja korotetaan maltillisesti. **(+100 Milj. Euroa/4 v)**
3. Jäteveron korotus (+5 milj. €)

Omakotiliitto

ASUMISMENOJEN KEHITYS 2011-2019

	Asumismenojen kehitys		Osuus tuloista			
	2011-2014	2015-2019	2011	2014	2015	2019
Pienituloinen, kerrostalo, ARA vuokra	4,1 %	2,9 %	23,6 %	24,4 %	24,8 %	25,9 %
Keskituloinen, kerrostalo, vr. vuokra	3,6 %	2,9 %	29,7 %	30,5 %	30,8 %	31,8 %
Keskituloinen, kerrostalo, omistus	1,8 %	3,6 %	34,9 %	35,0 %	36,3 %	38,7 %
Lapsiperhe, kerrostalo, vr. vuokra	3,1 %	2,9 %	19,3 %	20,0 %	20,2 %	21,0 %
Lapsiperhe, kerrostalo, omistus	1,9 %	3,7 %	24,9 %	25,0 %	25,9 %	27,7 %
Lapsiperhe, omakotitalo, (öljy)	2,5 %	3,5 %	26,5 %	25,8 %	24,8 %	26,3 %
Lapsiperhe, omakotitalo, (sähkö)	1,8 %	3,6 %	24,1 %	23,5 %	22,9 %	24,4 %
Eläkeläiset, kerrostalo, omistus	3,1 %	3,9 %	16,3 %	16,6 %	17,1 %	18,5 %
Eläkeläiset, omakotitalo (öljy)	5,7 %	3,6 %	21,8 %	20,8 %	20,7 %	22,1 %
Eläkeläiset, omakotitalo (sähkö)	4,1 %	4,0 %	16,6 %	16,2 %	16,7 %	18,2 %
Eläkeläinen, nainen, kerrostalo, omistus	3,1 %	3,9 %	37,1 %	37,8 %	39,0 %	42,2 %
Eläkeläinen, nainen, omakotitalo (sähkö)	4,1 %	4,0 %	37,9 %	36,9 %	38,2 %	41,4 %
Eläkeläinen, nainen, omakotitalo (öljy)	**5,7 %**	**3,6%**	**49,6 %**	**47,3 %**	**47,1 %**	**50,5 %**
Keskimäärin	3,2 %	3,5 %				

	Tulot, muutos 2011-2014 (vuosikeskiarvo)	Tulot, muutos 2015-2019 (vuosikeskiarvo)
Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo	2,5 %	
Ansiotaso	2,4 %	2,2 %
Työeläkkeet	2,3 %	1,6 %
Kuluttajahinnat	2,2 %	
Asumistuki	3,2 %	

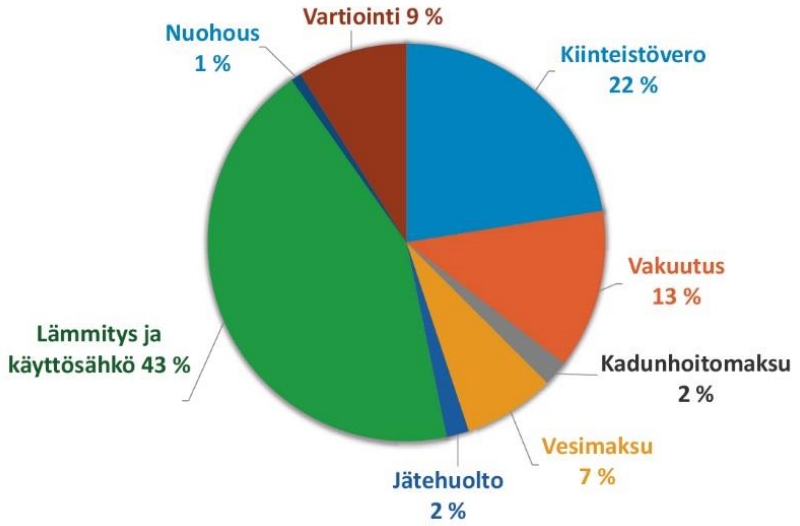
Omakotiliitto

Lähde: Pellervon Taloustutkimus

NYKYTILANNE KOTITALOUKSISSA

Pientalon verot ja maksut 2013
Helsinki

Tiedot: tontti 1060 m^2, talo 701 m^3, rakennusala 231 m^2, rakentamisvuosi 1985, suorasähkölämmitys, varaava takka, ilmalämpöpumppu, rakennusmateriaali Siporex, tiiliverhoilu, kolminkertaiset ikkunat, kaksikerrostalo, harjakatto. Asuu 2 aikuista.

- Lämmitys on suurin osa omakotiasumisen asumiskustannuksia (n. 40-50 prosenttia)

- Energiaverojen korotukset eivät huomioi kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja eivätkä alueen väestö- ja työllisyyskehitystä. **Energiaverotuksen korotus tuntuu kipeimmin omakotitalossa asuvilla yksinäisillä eläkeläisillä**, joiden asumismenojen arvioidaan PTT:n mukaan kohoavan voimakkaimmin suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin, 47,1 %:sta (v. 2015) 50,5 %:iin (v. 2019) seuraavan viiden vuoden aikana.

Omakotiliitto

OMAKOTILIITTO ESITTÄÄ:

Öljylämmitteisessä omakotitalossa yksinelävän eläkeläisen asumismenot käytettävistä olevista tuloista vuonna 2015 47,1 %:a ja vuonna 2019 50,5 %:a

- **Asumisen kustannukset ovat viime vuosina kiristyneet hyvin voimakkaasti suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin**. Omakotiliiton mielestä Suomessa tulee yleisenä yhteiskunnallisena tavoitteena taata kaikille **yhtäläinen ja tasapuolinen mahdollisuus kohtuuhintaiseen asumiseen** ja elämiseen riippumatta iästä, asumismuodosta, asuinpaikasta, asunnon lämmitystavasta, asunnon omistusmuodosta taikka muista syistä.

- Omakotiliiton mielestä esitettyä **energiaverotuksen korotusta ei tule toteuttaa kotitalouksien lämmityksen osalta.**

- Mikäli energiaverotusta näiltä osin korotetaan,
  - **tulee asumisen tukijärjestelmät ulottaa koskemaan omakotitalossa asumista ja kiinteistön omistamista**
  - **asumisen ja rakentamisen avustuksiin ja tukiin oikeutettujen tulorajoja tulee tarkistaa ylöspäin,** jotta myös omakotitalojen omistajille mahdollistetaan pääseminen asumisen tukijärjestelmien piiriin.

- Omakotiliitto pitää myönteisenä asiana sitä, että pientalojen lämmitysjärjestelmämuutoksiin ympäristöystävällisiksi esitetään myönnettäväksi energia-avustuksia. Jotta energia-avustukset toimisivat aidosti kannustimina joilla on todellista merkitystä lämmitysjärjestelmän kokonaisremonttiin, **tulee**
  - **energia-avustuksiin oikeutettujen tulorajojen enimmäismäärää tarkistaa ylöspäin**
  - **valtion budjetissa energia-avustuksiin myönnettävää kokonaismäärärahaa nostaa**

Omakotiliitto